

IRS Miljø IKS
Erikstemmen 10
4404 FLEKKEFJORD

Saksbehandler:
Marit Solum

Inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved Erikstemmen avfallsanlegg

Kontrollnummer: 2020.173.I.FMAG

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Steinar Ness
Roald Larsen
Geir Morten Lønning
Bente K. Finnesand

Fra Fylkesmannen i Agder:

Marit Solum
Veronica Skjævestad

Fra Flekkefjord Brannvesen

Kjetil Presterud
Vidar Johannessen

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Erikstemmen avfallsanlegg den 26. oktober 2020. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen i Agder og Flekkefjord Brannvesen avdekket ett avvik og ga to anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomhetens risikovurdering er mangelfull.

Anmerkninger:

- Avvikssystemet bør brukes mer aktivt.
- Virksomheten bør gjøre en mer utførlig skriftlig evaluering av brannøvelser.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 5 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

<u>11. november 2020</u>	<u>Marit Solum</u>	<u>Veronica Skjævestad</u>
dato	kontrollør	faggruppetleder Forurensning
	Fylkesmannen i Agder	

Kopi av rapporten sendes til:

- Flekkefjord kommune
- Flekkefjord Brannvesen

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: IRS MILJØ IKS	
Organisasjonsnr.: 974734583	Eies av: 995055244
Bransjenr. (NACE-kode): 38.110 – Innsamling av ikke-farlig avfall	

Kontrollert enhet

Navn: IRS Erikstemmen – Avfallsmottak inkl. farlig avfall	Anleggsnr.: 4207.0009.03
Kommune: Flekkefjord	Fylke: Agder
Anleggsaktivitet: Farlig avfall – mottak og mellomagring	
Tillatelse gitt: 02.07.2009	Sist endret: 03.12.2009

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven og brann- og eksplosjonsvernloven overholdes.

Inspeksjonen inngår i en felles tilsynsaksjon om branner i avfallsanlegg, mellom Miljødirektoratet og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB). Tilsynsaksjonen er landsomfattende, og målsettingen er å redusere branner og miljøpåvirkningen av branner i avfallsanlegg.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48 og brann- og eksplosjonsvernloven § 13.

Tilsynet er hjemlet i to ulike lover med tilhørende forskrifter. Miljødirektoratet og Fylkesmannen fører tilsyn med forurensningsloven og tilhørende forskrifter, mens brannvesenet fører tilsyn med kravene i brann- og eksplosjonsvernloven og forskriftene om brannforebygging og håndtering av farlig stoff. Internkontrollforskriften er hjemlet i begge lovene.

Ved gjennomføring av felles tilsyn er det fokus på områder som er felles for etatene, og områder som grenser opp til hverandre. Dette tilsynet kan derfor ikke betraktes som en full gjennomgang av lovverk bedriften skal forholde seg til. Tema som normalt ville vært tatt opp om etatene hadde gjennomført egne tilsyn er utelatt.

For å øke kunnskapsgrunnlaget har direktoratene gått sammen om et oppdrag til RISE Fire Research AS (RISE) for å få belyst hvilke risikoer som er knyttet til branner i avfallsanlegg på overordnet (nasjonalt) nivå. Rapporten ble ferdigstilt 1. november 2019, og danner faktagrunnlaget for tilsynsaksjonen. Rapporten er tilgjengelig her: www.dsb.no/rapporter-ogevalueringer/branner-i-avfallsanlegg/.

Inspeksjonstema:

- Internkontroll
- Avfall
- Prosess og rensutstyr
- Brannsikkerhet
- Utslipp til vann

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

IRS Miljø IKS plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten.

For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må IRS Miljø IKS innen 15. januar 2021 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (fmagpost@fylkesmannen.no) til Fylkesmannen i Agder v/Marit Solum.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 17. september 2020. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Fylkesmannen i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil IRS Miljø IKS bli ilagt et gebyr på kr 26 700,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen i Agder. Fylkesmannen vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende

virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Agder (jf. offentleglova).

6. Avvik

Fylkesmannen i Agder og Flekkefjord Brannvesen fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomhetens risikovurdering er mangelfull.

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, 2. ledd pkt. 6.

Kommentarer:

Internkontrollforskriften og tillatelsen krever at virksomheten skal kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Vurderingene skal foreligge skriftlig. Med utgangspunkt i risikovurderingen skal virksomheten iverksette risikoreducerende tiltak. Både sannsynlighetsreducerende og konsekvensreducerende tiltak skal vurderes. Virksomheten skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

Risikovurderingen skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre forurensning. Videre skal bedriften, på bakgrunn av en risikoanalyse og de iverksatte risikoreducerende tiltakene, om nødvendig etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning.

Brann i avfallsanlegg må anses å være en påregnelig risiko med dertil utslipp av sløkkevann/brannskum til miljø. Utslipp av brannskum/sløkkevann i forbindelse med brann vil kunne være en potensiell kilde til akutt forurensning (vann, luft og grunn), jf. forurensningsloven §§ 38 og 40.

IRS Miljø IKS er i en pågående prosess med å digitalisere sitt internkontrollsystem, og vil utarbeide en ny overordnet risikovurdering i forbindelse med dette. Det nåværende internkontrollsystemet inneholder en miljørisikovurdering som inkluderer mange relevante forhold knyttet til ytre miljø. Virksomheten har imidlertid ikke risikovurdert mulige miljøkonsekvenser av brann.

IRS Miljø IKS har en beredskapsplan som beskriver hvordan brann, ulykker og utslipp ved anlegget skal håndteres, inkludert tiltak for å redusere akutte utslipp. Sløkkevann ledes sammen med sigevann fra deponiet til sedimenteringsbasseng før utslipp til Stolsfjorden. Virksomheten har ikke vurdert kapasiteten på bassenget, eller om det er aktuelt å

gjennomføre tiltak for å redusere utslipp av slokkevann (absorbent, stoppe pumping av overvann til rensbassenget, oppsamling med tankbil osv.).

IRS Miljø IKS har videre gjort en vurdering av plassering av ulike avfallstyper basert på risiko, og har bl.a. en egen risikovurdering for litiumbatterier og en handlingsplan for å unngå kjemisk reaksjon. Under tilsynet ble det imidlertid observert alkaliske batterier lagret direkte under beholdere for syrer og baser, og det er heller ikke gjort noen risikovurdering av plassering av gassflasker i sorteringshallen.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Avvikssystemet bør brukes mer aktivt.

Kommentarer:

Virksomheten har et avvikssystem som brukes av de ansatte, men ikke alle relevante hendelser er avviksført. For eksempel ble det under inspeksjonen opplyst om at branntilløp ikke nødvendigvis vil bli avviksført, og virksomheten opplyste om at de i noen tilfeller har oppdatert rutiner som følge av uønskede hendelser og ikke ført avvik siden tiltak allerede er gjennomført. Avvikssystemet er et godt verktøy for å få oversikt over gjentakende hendelser ved anlegget, og man bør derfor føre avvik for alle uønskede hendelser. Dette gjelder også i situasjoner hvor noen umiddelbar oppfølging av hendelsen ikke er aktuell, eller hvor tiltak allerede er iverksatt.

Anmerkning 2

Virksomheten bør gjøre en mer utførlig skriftlig evaluering av brannøvelser.

Kommentarer:

IRS Miljø IKS gjennomfører jevnlig brannøvelser, og bruker risikovurderingen for å tilpasse disse til særlige utfordringer ved anlegget. Virksomheten gjennomfører en grundig muntlig evaluering av øvelsene, men bør også utforme en mer utførlig skriftlig rapport for å oppsummere øvelsen og identifisere eventuelle forbedringspunkter.

8. Andre kommentarer

Gjeldende tillatelse for Erikstemmen avfallsanlegg er fra 2009, og er hovedsakelig fokusert på deponiet som ble nedlagt i 2009. Behov for oppdatering av tillatelsen vil følges opp som en egen sak.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Fylkesmannen i Agder
- Brann- og eksplosjonsvernloven
- Forskrift om brannforebygging

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold:

- Risikoanalyse for Erikstemmen 2018 med tilhørende risikovurderinger av ulike aktiviteter ved anlegget og etterfølgende handlingsplaner
- Prosedyrer for vernerunder, brannvern/branninstruks, avvik og opplæring av nyansatte
- Varslingsliste og oversiktskart
- Prosedyrer for driften av avfallsanlegget, bl.a. miljøstasjon, kundebetjening, mottak/registrering, kvern og lagerhall
- Organisasjonskart med tilhørende stillingsinstrukser
- Brannkonsept og branntegninger